

RATNI IZVJEŠTAJI:

Austro-Ugarski.

Beč, 10. (D. u.) Službeno se javlja: Na visoravni Sette comuni i istočno od Brenne živahna djelatnost artiljerije. — Poglavlica generalnog stožera.

Njemački.

Berlin, 10. (D. u.) Iz velikog se glavnog stana saopćuje: Zapadno bojište. Bojna skupina prijestolonasljednika Rupprechta: Na pojedinim mjestima fronte topovska borba. U izvidničkim bojovima blizu obale bi zarobljeno Belgijanaca i Francuza, sjeveroistočno od Yperna, kao što i između Cambraia i St. Quentin Engleza. Bojne skupine njemačkog prijestolonasljednika i vojvode Albrechta: U području Moze, s obe strane Mozele i u pojedinim odsječcima sjeveroistočno i istočno od Nancy pojača se djelatnost neprijatelja. Francuski izvidi prođuše u ravnicama Sellena za čas u naše položaje kod Allendsdorfa. U području zapadno od Blamonta bijahu odbijeni pred našim zaprijetkama. S ostalih bojišta ništa nova. — Ludendorff.

Pitanje ugarske narodne vojske.

Budimpešta, 10. (D. u.) U jučerašnjoj je sjednici odbio zastupnik bez stranke, Urmanczy, u nastavku rasprave o vladinom programu, napadaje nekolicu austrijskih krugova protiv ugarske armije, te je izjavio da su Mađari sami krivi, ako se nije još uredila mađarska samostalna vojska. Sav se politički život u Mađarskoj iscrpljuje u spletkama. — Za tim je izjavio ministar za nastavu, Apponyi, da Ugarska slavi danas konačno nacionalno slavje u pitanju od najvećeg zamašaja, a to jest osamosvojenje ugarske vojske. Ne radi se o uplćanju krune u državna prava Ugarske. Još nikad nijesu doživjele opravdane državopravne težnje Ugarske takvog toplog priznanja, kao što danas, sa strane krune. Što se tiče gospodarske neodvisnosti, ne će moći vlada da u tom pogledu štogod popravi; ali na nikoji način neće ni pogoršati položaja. Sloboda je samoodluke zemlji zasigurana. Reforma vojske, koju nagoviješta, sada vlada, jest organska preobrazba ugarskog dijela vojske. Moramo se pobrinuti oko toga, da se to, što ćemo danas postignuti, ne promijeni ili ne može promijeniti u budućnosti. U Ugarskoj ne dijeli nitko austrijsko nazirjevanje, da u pogledu vojske postoji neko neograničeno pravo vladara. Svako pravo, dakle i pravo vladarevo, može se vršiti jedino putem ustavne vlade. Ako saopćimo kući, da Njegovo Veličanstvo hoće da vrši svoja prava samo u smislu naših zakona i da će ugarski dio vojske biti zaista ugarskim, možemo taj pojav složnosti između sviju ustavnih činbenika smatrati jamstvom, da u tom pogledu neće doći do sukoba između imperativnih činbenika. — Ministar za domobranstvo, von Szurmay, odgovorio je za tim na napadaje zastupnika Urmanczyja na generalstvo te kazao: U četvrtoj godini rata, u kojoj naše vojske stoje svuda na neprijateljskom području, imademo dosta dokaza za to, da je svatko, od generala sve do vojnika-prostaka, izvršio u najvišoj mjeri svoju dužnost. — Time bi zaključena rasprava o vladinom programu. Kuća se je za tim odgodila do 16. veljače.

Iz Rusije.

Stockholm, 9. Poteškoće, koje pripravlja Trocki pregovorima u Brestu Litovskom, počimlju već sada da čine nekakav utisak na Lenince. U Moskvi je podao Maksimov svojim drugovima izvještaj o stanju pregovora, te je došlo do takovog zaključka, da ne ostaje ništa drugo, do li ponovno navijestiti rat i sabrati vojsku od dva milijuna momaka.

Rotterdam, 9. Američko poslanstvo u Stockholmu raširuje vijest, da su boljševici zabranili svim pokliskarstvima saveznika daljnji boravak u Petrogradu, te da su ih istjerali. Diplomatski zastupnici nalaze se na putu prema švedskoj granici.

Zeneva, 9. Prema nekoj londonskoj vijesti lista „Petit Parisien“ imao bi biti general Šerbačev, bivši zapovjednik rusko-rumunjske fronte, uapšen prigodom svog dolaska u Kijev.

* Engleska ponudja Turskoj i Bugarskoj mir. Iz Sofije se javlja: Kako se potvrđuje, pokušali su zadnjih mjeseca Englezi da nagovore Tursku na separatan mir. Ponudjali su medju Enos-Midia. Također u Bugarskoj su isto pokušali — s istim neuspjehom.

* Rat na moru. Wolffov ured javlja: Neka naša podmornica u kratko je doba potopila u zapadnom dijelu kanala La Manche i na zapadnoj francuskoj obali 8 parobroda i dvije jedrenjače s oko 28.000 bruto reg. tona.

* Ubogi gladujuć Madžari. Iz Budimpešte javljaju: Budimpeštanska je policija doznala, da ima ugarska eskomptna banka u svojem skladištu 250 vagona živeža, koji je zaplijenila, dok se ne uvjeri, da se taj živež ne će izvesti iz zemlje. U skladištu su jaja, mast, med itd. Na imanju ugarskog zastupnika Sasa zaplijenili su 1000 metr. centa sakrivenog živeža. Pa još da se čovjek ne smiluje nad tim ubogim gladujućim Madžarima!

* Wilson -- diktator. Dopisni ured saopćuje iz Berlina dne 9. veljače: Kako saopćuju berlinski listovi, oduševljeni je pristaša Wilsonov, poznati senator Overman, iznesao u senatu predlog, koji proširuje Wilsonovu punomoć sve do diktature.

* Zračna navala na Pariz — kazna za Francuze. „Wolffov ured“ javlja pod naslovom: Naše zračne navale na Pariz: Njemačke bombarske eskadre navallše u noći od 30. do 31. siječnja prvi put prema stalnoj osnovi i krjepko na grad Pariz. Navala bijaše uspješna, gubici i štete po službenim su francuskim izvješćima znatni. Kazna, što ju je grad Pariz tim pretrpio, bijaše pravedna. Već pred četvrt godne opominjali smo Francusku, neka ne nastavlja bombarskih navala na njemačke gradove daleko izvan operacionoga područja. Ouzli smo se, ako te zračne navale ne prestanu, da će Pariz imati da nosi kaznu. Francuska vlada nije se obazirala na naše prijetje. Na sam Božić u veče navallše neprijateljska lijetala na otvoreni grad Mannheim. U mjesecu siječnju navallše na gradove Priel, Heidelberg, Karlsruhe, Rastenau i Freiburg bombama. Sat za odmazdu kucnuo je. Francuska je opet opomenuta, ali ne više riječima, nego činom. Ostane li i ta kazna, a ujedno i opomena bez posljediice, moraju li i opet mirni njemački gradovi trpiti od neprijateljskih lijetala, imati će grad Pariz da pretrpi pravednu kaznu, u takovu opsegu i na takav način, kako je pravo kod takovih zločina.

* Njemački saopćilati i građanska stranka. K. Berlin. „Vorwärts“ piše o odnosu socijalne demokracije prema građanskim strankama i prema vladi, da će socijalna demokracija usprkos stannovitim raznošnostima mijljenja prema građanskim strankama i u buduće u takovim pitanjima, u kojima se može ustanoviti stvarni sporazumak, raditi zajedno sa građanskim strankama. Socijalna će demokracija sudeći po njenom dosadašnjem držanju oštroj kritici podvrći Hertlingovu politiku a u ostalom zadržat će si slobodne ruke.

* Njemačka i Austro-Ugarska. Hamburška trgovačka i obrtna komora izrazila je Reichstagu želju neka se sa Austro-Ugarskom nebi sklopio kakav trgovački ili carinsko-politički ugovor, koji bi Njemačku carevinu lišio samostalnosti u trgovačkoj politici. Napose neka se ne sklupa sa Austro-Ugarskom nikakova carinska unija.

* Srpsko-grčko-talijanski savez. Francuski listovi javljaju iz Rima: Grčki je izvanjski ministar Polytis otputovao na Krf, da započne pregovaranja o srpsko-grčko-talijanskom savezu.

* Ministarstvo je Bratiano, kako brzojavljaju iz Bukarešta, predalo svoju ostavku.

* Ratni troškovi Udruženih država. Reuter javlja iz Washingtona: Udružene su država tijekom deset ratnih mjeseca potrošile u ratne svrhe od približno 7.100 milijuna dolara. Od ove je svote bilo isplaćeno saveznicima 4.121 milijuna kao zajmi. Ostatak predstavlja izdatke Amerike za vlastite ratne svrhe. Ove brojke ne sadržavaju proračunskih državnih izdataka. Prama ovima povisili su se ratni izdaci za 100 milijuna mjesečno. Cjelokupni izdaci Udruženih država, izakako su stupile u rat, iznose 10 milijarda dolara. Od toga otpada gotovo polovica na zajmove za saveznike. Dva su ratna zajmova pokrila četiri petine ratnih troškova. Ovi su zajmovi unijeli 5.792 milijuna dolara. 1.250 milijuna dobila je vlada sa porezima. Do 1. prosinca iznosili su izdaci za vojsku na svim njezinim djelovima 1.460 milijuna dolara.

Mir sa Ukrajinom.

Vijesti iz Petrograda javljaju, da je prekinuta brzojavna sveza medju Brest-Litovskom i Petrogradom. Na drugoj strani javljaju njemačke novine, da još uvijek nije uspostavljen brzojavni saobraćaj između Bresta Litovskog i Beča, tako te vijesti dolaze preko Berlina u Beč. U koliko ove vijesti odgovaraju činjenicama, teško je prosuditi, ali izgleda, da sadržavaju donekle nešto istine, pošto smo i danas uzalud čekali na točnije vijesti o miru sa Ukrajinom i o potankostima ugovora. Njemačke novine, koje su jučer stigle u Pulu, prosudjivaju, bez sumnje, važni događaj velikom, djelomično dapače i napadnom suzdržljivošću. „Grazer Tagblatt“ ističe, unaloc svom, uostalom velikom optimizmu, vanredne poteškoće, s kojima ima da se bori novoskalupljena ukrajinska republika, a „Tagespost“ si tumači protuslovne vijesti, koje stizavaju o položaju u Ukrajini, na način, kako bi bilo pogriješno očekivati živeža iz Ukrajine za naredne nedjelje. Prama tome, kao da se ne pripisuje miru sa Ukrajinom onu znamenitost i onaj zamašaj, koji mu je pripadao polag brzojava sa „dozvolom posebnog izdanja“.

Iz slovenskog svijeta.

Iz Slovenije. Iza sastanka „Katoličko-političkog i gospodarskog društva za Slovence u Koruškoj“ opaža se i lamo novi svježiji i bujniji život. „Mir“, glasilo koruških Slovenaca, priopćuje cijelu vrstu dopisa iz slovenske Koruške, gdje djevojke i žene izražuju svoje oduševljenje za narodno ujedinjenje.

— U „Slovenskom narodu“ pozivlje dr. Franko na sastanak gorčkih slovenskih zemaljskih zastupnika, koji bi se imao održavati u Ljubljani. U pismu, koje nije upravljeno samo na narodne zastupnike, nego i na vas jugoslavenski svijet, vatrenim riječima prikazuje očajan položaj bjegunaca, koji se na razvaline vraćaju i tužnu sliku, koju pruža opustošena zemlja.

Iz Hrvatske. U jučerašnjem broju priopćismo pod naslovom „Jedna naša ljaga“ nekoliko riječi o pisanju frankovačkih listova. Medjutim nijesu frankovci jedina naša ljaga. Imamo mnogo takovih nelijepih skvrna na našem narodnom tijelu, a jedna, svakako i to ne jedna od najmanjih, jest današnji hrvatski sabor. Sastao se, junački prozborio i bio opet odgođen. Nas Istrane zanima najviše otklon predloga dr. Prebega i drugova, da se dozvole stati iz Hrvatske i Slavonije živežne pošiljke u Istru, Dalmaciju i Hercegbosnu.

Iz Srbije. Listovi javljaju, da je u Srbiji zahvatila velikog maha mađarska propaganda. Sam frankovački list se čudi, kako to, da se mora srpska mladež na srpskim školama poučavati u mađarskom jeziku. Pita se, zar su išli hrvatski junaci da osvajaju Srbiju za Mađare? — „Beogradske novine“ priopćuju članak ženevskog „Srpskog lista“, u kojem se taj obara na srpsku vladu, koja da u inozemstvu zaštićuje samo svoje privrženike, a napušta sve one, koji „smjelo nastupaju i ne će da rade onako, kako njoj godi“. Pisac članka ubraja sigurno medju one, „koji smjelo istupaju“, i sebe samoga. Na koncu veli autor, da vlada Pašićeva, jedno govori, a drugo radi. Za to da više nije moguće vjerovati u nju, njezinu iskrenost, u njezinu dobru volju i čiste namjere.

Iz Poljske. O Poljskoj rekao je Trocki dopisniku „Bugarskoga dnevnika“, da on izjavlja, e

nema ništa proti tomu, ako ta država stupi makar u uniju s Austrijom ili Njemačkom, ali, da se također Poljacima mora podati mogućnost, da slobodno izraze svoju volju, hoće li pristupiti k toj ili onoj državi pak braniti svoju posvemašnju nezavisnost. Medjutim se po cijeloj Poljskoj vrše manifestacije za ujedinjenje svih Poljaka s izlazom na more.

— Poljski je klub otklonio predlog za votiranje tromjesečnog budžetnog provizorija vladi sa 22 proti 21 glasa. Vidi se iz toga, da i među Poljacima postaja jača radikalna skupina. — Predsjednik je poljskog kluba, konservativac barun Götz, bio primljen u audijenciju kod cara. Car se nada, da će Seidleru poći za rukom, da predobije Poljake za sebe. Slavenska štampa u Austriji drži, da je položaj Seidlerov neodrživ.

Iz češkoga svijeta. Predsjednik „Češkoga svaza“ zastupnik je Stanjek izjavio, da će Česi srušiti parlament, ne bude li povučeno obećanje o ustrojenju njemačkog okružnog sudišta u Trutnovu. Čini se već, da je i Seidler uvidio, da ne može ipak kao ministar-predsjednik voditi svenjemačku politiku. Među Česima vlada veliko ogorčenje. Katolički su češki narodni zastupnici izjavili, da će oni, bude li treba, preteći još sve druge stranke u radikalizaciji politike. — Ovih je dana ponovno izbilo na površinu pitanje oporuke pokojnog olomučkog nadbiskupa Kohna, kojom je on odredio milijun i po kruna za osnutak češke univerze u Moravskoj. Za pokriće te svote ima se prodati njegovo imanje Ehrenhausen kraj Ciraca. Upravno sudište ima odlučiti, da li će ostati na snazi riješenje ministarstva nastave, koje je oporuku odobrilo. — Dne 7. o. mj. ostao je Prag bez — kruha. Sve su zalihe brašna iscrpljene, pa su pekari odlučili, da napuste rad. Grad je poslao u Beč odaslanstvo, da u interesu bolje opskrbe pučanstvu zatraži u kralja audijenciju.

Izjava srpske radikalne stranke. U zahtjevu se doba spočitavalo pristašama jugoslavenskog pokreta, da pravé račune bez krčmara, jer da Srbi ne mare ni za kakvu Jugoslaviju, nego teže uvijek samo za Velikom Srbijom. Osječki „Jug“ pripisuje ovu izjavu: Srpska narodna radikalna stranka i ako je prilikom posljednjih saborskih izbora dobila nekoliko hiljada biračkih glasova, nema danas na žalost ni u jednom saboru svoga poslanika, koji bi u glavnim pitanjima obilježio stanovište svoje stranke. Kako u ovo vrijeme nije moguće održati stranački zbor, da zauzme položaj prema deklaraciji, koju je dao jugoslavenski klub u bečkom saboru 30. maja 1917. godine, to na mnoga pitanja, a po predhodnom izvješću iz naroda, izjavljujem ovo: Srpska narodna radikalna stranka ne smatra spomenutu deklaraciju kao alfa i omega cijeloga ovoga pitanja, a to tim manje, što mnoge pojedinosti nisu dovoljno precizirane. Naglašujem, da srpska narodna radikalna stranka u programu svom još od početka zastupa iskreni demokratizam i samoopredjeljenje naroda: zastupa, da na svakoj zajednici bude očuvano narodno ime, kulturni i ekonomski razvitak i sve ono, što je jednom narodu potrebno i sveto. Srpski narod, koji je eminentno demokratski narod, zastupa, mogu kazati, u cjelini svojoj ovo stanovište. To stanovište zastupa i onaj dio srpske narodne radikalne stranke, koji ispovijeda, da su Hrvati, Slovenci i Srbi jedan narod sa tri imena, a to stanovište zastupa i onaj dio srpske narodne radikalne stranke, koji ispovijeda, da su Hrvati, Slovenci i Srbi najbliža slovenska braća, koji imaju vrlo mnogo zajedničkoga i koje goni potreba njihova života da budu u zajednici. No razumije se i ova formalna razlika ne može da bude prepreka glavnome smjeru, pa zato mogu otvoreno reći, da srpska narodna radikalna stranka u stvaranju jugoslavenske zajednice ne će biti posljednja, nego će se boriti rame uz rame sa svima onima, koji budu iskreno radili na njenom ostvarenju. U to ime napred, jer pregoacu Bog daje mahove! Srijemski Karlovci na sv. Savu 1918. godine. Dr. Gjorgje Krasojević, predsjednik srpske narodne radikalne stranke.

Domaće vijesti.

Iz aprovizacija. Aprovizaciona komisija saopćuje: Današnjim danom počeo će prodaja mesa na sljedeći način: Prednji dio: Mesarna: Rauer, Šišanska ulica; Gruden, tržnica; Žic, Piazza Simizio i Cidri, Via Valle. Zadnji dio: Fabris i Marač, tržnica; Mihalić, Via Campo marzio i Vatta, Via Kandler. Cijena jetrima je određena K 2:20 a plućima K 1:20. Mesari moraju izvjesiti table i na njima označiti cijene. Aprovizaciona komisija pripisuje kousumentima, neka svaki nered, nedostatnu mjeru, previsoke cijene itd. prijave na mjestu za prilježbe aprovizacione komisije. — Današnjim danom počinje dioba robe za mjesec veljaču i to: pol kg ječma, četvrt kg prosa, 20 dg pekmeza (marmelade), 6 dg masla, 6 dg slanine i osmina ulja po iskaznici. Prodavat će se sljedećim redom: Ječam (odsječak II.) i proso (Odsječak III.) razdijelit će se u prodavaoni u ulici Giulia-Barbacani i Albertovoj ulici i to: u ponedjeljak: samo seljaci, u utorak: u ulici Giulia iskaznice od broja 1 do

1000, u Albertovoj ulici od 1001—2000; u srijedu: u ulici Giulia od 2001—3000, u Albertovoj ulici od 3001—4000; u četvrtak: u ulici Giulia od 4001 do 5000, u Albertovoj ulici od 5001—6000; u petak u ulici Giulia od 6001—7000, u Albertovoj ulici od 7001—8000 i u subotu u ulici Giulia od 8001 do 9000, u Albertovoj ulici od 9001 dalje. — Pekmez (marmolada) — odrezak IV. — i maslo, slanina i ulje (oduzevši iskaznicu za mast) razdijelit će se samo u prodavaoni na Viškom trgu, i to: u ponedjeljak samo za seljake; u utorak od broja 2001—4000; u srijedu: 4001—6000; u četvrtak od 6001—8000; u petak od 8001 dalje; u subotu: 1—2000. Cijene su ove: ječam K 1:20, proso K 1:40, pekmez K 4:60, maslo K 18, slanina K 18 i ulje K 8 po litri. Dijelit će se od 8—12 prije podne i od 2—6 popodne. Za proso i ječam treba da svako donese sam, u što će zaviti.

Istarska deputacija u Beču. Iz Beča nam javljaju: Dne 9. o. mj. prispjela je u Parlament deputacija Istre, sastojća iz članova eksekutivnog odbora: dr. Kurelića, dr. Červara, dr. Liusa i Vjekoslava Resa, da jugoslavenskome klubu potanko izvjestite o stanju Istre. Deputacija je dugo raspravljala s Istarskim zastupnicima i predsjednikom dr. Korošćom, koji će sa svim silama podupirati zahtjeve eksekutivnog odbora kod vlade. Deputaciju će primiti također ministar-predsjednik i ministar za prehranu Höfer.

Novo oljeno meso. C. k. tvrdjavni povjerenik saopćuje: Obzirom na silno povišenje cijena za nabavu blaga za klanje, kojemu je također podvrgnuta aprovizaciona komisija, e da ne pusti grad bez mesa, ustanovljujem na temelju namjesničkog opunovaštenja u amislui § 51. obrtnog reda sljedeće maksimalne cijene za govedje meso: prednji dijelovi K 8.80, stražnji dijelovi K 14.—. Ove cijene stupaju odmah na snagu.

Maksimalna cijena špirita. Općinski ured Pula saopćuje: Na temelju zakona 30. XI. 1917. B. D. Z. br. 467 te uslijed otpisa c. kr. namjesništva 27. XII. 1917. Pr. A-br. 1162-17. ustanovljuju se za kotar Pula maksimalne cijene za gorući špirit za prodaju na malo: Prodaja na veliko za 10.000 posto litre K 170.—, dodatak od 8 posto za prodaju na malo K 14.64, dodatak za putne troškove od željezničke stanice do mjesta prodaje K 2.36, ukupno K 200.—. Prema tome je maksimalna cijena za jednu litru špirita K 2.—.

Uporaba slame. Općinski ured javlja: Upozoruje se na aniošnji otpis od 28. studenoga 1917. broj Allg. 1469-1 glede zabrane uporabe slame žitarica za stelju. Slame žitarica upotrebit će se kao stelja samo za bolesne krave i one, koje imaju tele i to u razmjeru od 5 kg. na dan i za krave za mljoko u razmjeru od 3 kg. na dan.

Za učiteljice. U puljskom kotaru ima praznih više učiteljskih mjesta. Pozivlju se učiteljice, koji žele biti namješteni na kojoj hrvatskoj školi ovoga kotara, neka ulože molbu na c. kr. kotarsko školsko vijeće u Puli.

Milodari za našu srednju školu u Puli. Preko uprave našeg lista, stigli su sljedeći doprinosi: Jedna poživovna skupina naše narodne stvar, položila je kroz zadnje vrijeme K 170.—, i to, 50 posto za srednju školu u Puli; 25 posto za „Slovensku maticu“ i 25 posto za spomenik neumrlog jugoslavenskog borca dr. Jancaza Ev. Kreka. Darovnice: po K 10: Kallin, Gabrić, Duboković, Kottor; po K 8: Kržlić; po K 6: Zalete, Bonac, Jelusić; po K 5: Zupanc, Bemškar, Jerman, Tomčić, Jurč, Milanov, Mandić, Opitz, Žilić, Novković; po K 4: Anđ, Horvat; po K 3: Brnjac, Sudolčić, Matijević, Buljinović, Grubesić, Sudolčić, Dučić; po K 2: Bertok, Kovačić, Veličić, Vranković, Barislić, Bašić, Sandulić, Sindoljev, Valčić, Mazur, Ivančić; po K 1: Jerčić, Vukisević, Črnac, Zderić. — Za prodanu jaja, darovanih upravi lista za učitelju jednu radnju K 6.— Ukupno K 91.—; zadnji iskaz K 49.610.38. ukupno K 49.701.38.— Svijesnim darovateljima budi čast i hvala! Naprijed za našu srednju školu!

Prodaja riba. U slučaju, da prispje riba, prodavat će se ona danas. Pravo kupovati ribu imaju danas vlasnici karata počevši od broja 6601.

IVAN V. JENSEN:

ISELJENIK.

(Konac.)

Sva je družba imala iseljeničku bolest, vraćali bi se i opet bi išli natrag. I sad to još čine. Nije čudo: doma im sjede stari. Ima starih seljaka, lice njihovo bi me moglo da domami kući preko mora, ma da baš nismo iste krvi. Zato se ne čudim, da su čas tu, čas tamo. Tog selenja amo tamo, mislim, da se mi djeca iz škole graaböillske nikad riješit ne ćemo.

Doma jednog nadjoh Lausta, nesretnik je u Americi bio u kamenolomu, a nije pravodobno otišao: zato se mu eksplozije mina razorile desnicu i oslijepilo jedno oko. Htio je ostar još preko, ali Laust je je još dosta vidio, da je kuću našao.

U selu ga na plesu nadjoh, ali ga ne prepoznadoh, jer od dečka iz mog djetinstva nije ostalo ništa. Sličio je Amerikanu, koji nije ni bogat, ni siromah, ni gore, ni dole: overalls typus, vele. Na njemu invalidu već se radnik nije poznavao, a nosio je naočare, jer i drugo oko ne valja; nit je više izgledo ko Amerikanac, nit ko seljak. Ipak mu je lice bilo suho, ko od kaučuka: ko Jankee. Nije me ni prepoznao, ipak smo bili ja i on. Amerika ga je svega promijenila, a ipak je bio isti, umako bi mu „Well“ s danskim naglasom. Inače nije govorio danskom juhom engleskim rezanicama; ko ini Dancii-Amerikanci. Da, reče: najljepše je u Americi, ali vuklo ga je kući...

Važno!

Važno!

Zamjena ratnih zajmova

ratno-zajmovne-osjguravajuće police

Pozor! Svaki vlasnik VII. ratnog zajma i prijašnjih emisija, lako svoje potpisavanje bezplatno bez ikakve pare gotovine i (do K 5000) odmah skoro podvostručiti.

Primjer: Proti uloženju ratnog zajma sa n. pr. nom. K 2700.— lako dobije svak bez ikakvog rizika, odmah pravovaljanu, ratno-zajmovno-osjguravajuću policu za po prilici nom. K 5000.—

Osiguranje se sklapa na temelju dogovora sa kr. zavodom za vojničke udove i sirote putem c. k. priv. osiguravajućeg društva za život „Austrijski Feniks“ u Beču.

Pojašnjenja daje: Osiguravajući odio c. kr. austr. zaklade za udove i sirote u Trstu, Lazzaretto vecchio 3, Jadranska banka, Podružnica Anglo-austr. banke, Podružnica Kreditnoga zavoda, Podružnica Depositne banke, Tršćansko-istarska banka, Podružnica Živnostenske banke u Trstu.

„Kreditno i eskomptno društvo“

Pula trg Čestoga 45

prima u pohranu novac uz najviši mogući kamatnjak, te isplaćuje uloške po dogovoru, bez obzira na ratno doba u svakoj visini.

Uredovni satovi su: od 9 do 12 pr. podne.

Kiselu repu

za mjesnu aprovizaciju, vojne zavode ili pod vojnom upravom stojeća poduzeća sa izvoznicom za Dalmaciju, Bosnu i Hercegovinu ili Istru dobavlja uz povoljne cijene

Šišačka tvornica kisele repe i zelja

u Sisku.

Ponude tražite brzojavno!

Laust je digo gusle k očalima, sviro staru pjesmu za ples iz mladosti. Stara mati mu je igrala ko hrastova klada, sjajna mladošću, a moja druga iz škole, Karen Mari, udova, iza sedam poroda, vodila je igru. Tjul Ko je jednom priju vodio tim koloni, naći će u nje uvijek samo mladosti njene i onaj pogled, što ga sijeda starica izna da spremi za svog plesača, s kojim je nekad u školu išla: za izgubljeni rad.

Laust je svirao one stare pravé tonove: igralo se prezinom smrti: stari su u večer došli na ples: na smjelim očima vidilo se, da je divlji slučaj i gvozdeni nagon nekad odlučivao, ko će od mladih biti čiji sin!

I dok je luda radost kod plesa carevala, Laust je sjedio, nagnuo uho na gusle, zanesen domovinskim melodijama, slijepac, bez sentimentalnosti; bio je samo doma. Stari seljački valčik, koji je tješio naše stare u siromaštvu, prije stoljeća odzvanjahu mu s gusala energijom vještaka u sigurnom taktu. Bio je i tu na svom mjestu.

Zadnje, što sam o Laustu čuo, je bilo, da je opet krenuo u Chicago. Vratio se skoro slijep preko, s jednom rukom i sad u boarding-housu sestriinom u Milwaukee sve pipa slijep i radi, što već invalid može. I svira staru boju pjesmu onih, što idu u tamnu sudbinu:

I crossed Mississippi,

I shall cross Missouri....